

CO JEST NIEZBĘDNE DO
STWORZENIA DOBREGO
OPOWIADANIA?

RENATA
PASYMOWSKA

SCENARIUSZ LEKCJI

Program edukacji wczesnoszkolnej w szkole podstawowej

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty.

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – Agnieszka Karczewska-Gzik
Recenzja merytoryczna – mgr Maria Ferenc
mgr Jadwiga Iwanowska
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
mgr Urszula Borowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Czas trwania zajęć:

2 godz. lekcyjne.

Temat:

Co jest niezbędne do stworzenia dobrego opowiadania?

Cele główne:

- uświadomienie uczniom, czym jest opowiadanie,
- wdrażanie dzieci do formułowania myśli w formie zdań,
- kształcenie umiejętności tworzenia spójnych wypowiedzi,
- doskonalenie stosowania zasad ortograficznych,
- usprawnianie funkcji językowej i bogacenie słownictwa,
- wyzwalanie potencjału tkwiącego w uczniach.

Cele operacyjne – uczeń:

- zaprezentuje bajkę w różny sposób, wymyśli ciąg dalszy, poda przyczynę i skutek, wyciągnie wnioski, dokomponuje spójne zdanie, zredaguje opowiadanie, dokona samokontroli, skorzysta z planu i słownika, posłucha z uwagą, skupi się na zadaniu i doprowadzi je do końca, będzie współdziałać z partnerem.

Metody:

twórczego rozwiązywania problemów, waloryzacyjne, pantomima, pracy we współpracy, dywanik pomysłów, wizualizacja.

Formy pracy:

zbiorowa, w parach, w grupie, indywidualna.

Środki dydaktyczne:

słowniki ortograficzne, historyjki obrazkowe.

Przebieg zajęć:

- 1. Zapoznanie z tematem i celami zajęć, określenie NaCoBeZU** – włączanie się w tworzenie opowiadań, budowanie spójnych zdań, wyciąganie wniosków, posługiwanie się słownikiem, wykorzystanie planu i wyrazów pomocniczych.
- 2. Nauczyciel zadaje pytanie:** „Co to znaczy opowiadać i w jaki sposób można to robić?”. Uczniowie udzielają indywidualnych spontanicznych odpowiedzi.
- 3. Zaprezentowanie różnych form opowiadania krótkiej bajki:** słowami, czytając, słowami, opowiadając, ruchem, gestem, obrazami. **Praca w grupie.** Każdy zespół robi to inaczej.
- 4. Wybór prezentacji.** Uczniowie mają zdecydować, która prezentacja otworzyła ich wyobraźnię najbardziej. **Konkluzja:** najlepiej połączyć wszystkie elementy.

5. **Wspólne opowiadanie bajki w kręgu. Kreatywne rozwiązywanie problemów.** Jedno z dzieci zaczyna, a kolejne kontynuuje, by ostatecznie mogło skończyć.
6. **Ustalenie powodów, dla których udało się dokończyć bajkę.** Uczniowie omawiają kolejne argumenty: należało słuchać, myśleć, budować ciąg dalszy, łączyć zdania w spójną całość, zauważać przyczynę i skutek.
7. **Zbudowanie przepisu na dobre opowiadanie.** Uczniowie pracują parami i tworzą jedną propozycję do dywanika pomysłów. Wywieszenie tylko tych pomysłów, które się nie powtórzyły, np.: ciekawa treść, akcja, przyczyny i skutki, spójne zdania, zakończenie, wstęp, pilnowanie tematu itp. Próba uporządkowania kolejności.
8. **Trening przed zredagowaniem bajki:**
  - jeden z uczniów podaje przyczynę, a inny skutek itd., następnie zaczynamy od skutku i generujemy przyczynę,
  - zabawa w spójne zdania – jeden z uczniów układa dowolne zdanie, a inny tworzy kolejne spójne z jego propozycją – praca w parach,
  - wnioskowanie w oparciu o zdarzenie – uczniowie w grupach wyciągają wnioski na temat historyjki obrazkowej.
9. **Praca w parach nad zredagowaniem opowiadania. Analiza informacji.** Uczniowie otrzymują historyjkę obrazkową, słownik ortograficzny, a także przepis, zestaw słówek do wykorzystania (wyrazów dynamizujących akcję), plan: „Co, gdzie, kiedy? ”, „Od czego się zaczęło? ”, „Co się wydarzyło? ”, „Jak to się skończyło? ”, „Czego się nauczył bohater?”.
10. **Prezentacja opowiadań.** Ocena nauczyciela z odwołaniem się do przepisu: uzasadnienie, dlaczego dana propozycja była dobra. Uwzględnienie możliwości i ograniczeń uczniów ze SPE.
11. **Ilustrowanie opowiadań.**
12. **Stworzenie kącika opowiadań na korytarzu szkolnym.**
13. **Podsumowanie zajęć.** Próba odpowiedzi na pytanie zawarte w temacie zajęć.

Komentarz metodyczny

Uczniowie ze SPE potrzebują wsparcia w postaci obrazu, planu i słownictwa. Trening aktywności umysłowej także przyniesie pożądane efekty, pod warunkiem że będzie przebiegał w przyjaznej atmosferze. W przypadku uczniów z problemami w nauce i zachowaniu ważny jest dobór partnera do współdziałania.